A.R.G.

POROMETALLI PUREE TAAS

Vuosina 1987–1994 toiminut kuusamolainen A.R.G. oli ensimmäisen suomalaisen thrash-aallon julmin tekijä. Aggressive Confessor -single (1988), debyyttialbumi Entrance (1989), maksisingle Back to Life (1990) ja toinen täyspitkä One World Without the End (1991) tarjosivat porometallikäristyksen, jossa veriset poronpallit tukkivat henkitorvet ja terävät luunpalaset repivät ikenet verille. Nyt tämä brutaali murkina on toistamiseen tulilla ja kiehuu polttavan kuumana. Uudelleen aktivoitumisen lisäksi Miasman A.R.G.-retrospektaakkelissa käsitellään yhtyeen ensimmäisen tulemisen loppuaikoja ja muinaisia meriittejä.

Tuure Heikkilä ARG, Timo Hanhirova

Porometallia räimitään vuonna 2011 rumpalia vaille alkuperäiskokoonpanolla. **Jari Kelloniemi** ja **Vesa Säkkinen** muodostavat jälleen reindeerslay-keppitiimin. Kelloniemen pääasiallisena taistelutantereena on viime aikoina ollut **Corpset**, jonka haastattelun voi myös lukea tämän Miasman sivuilta. Säkkinen puolestaan kepittelee nykyisin **Anger Cell** -yhtyeessä, ja mies muistetaan myös **Pain Confessorin** riveistä. Basisti-vokalistin vakanssi kuuluu itseoikeutetusti **Tepa Karjalaiselle**.

Ainoa uusi porometallivahvistus on jämäkkää tulitukeaan tarjoava kannujannu **Timo Hanhijoki**, joka rumpaloi jo aiemmin mainitun Corpsetin lisäksi myös **Crystalic**-nimisessä pumpussa. A.R.G.-körmyihin verrattuna kapuloiden tuhoaja on melkeinpä junnuikäinen, mutta kiivastahtisen porometallin mättäminen suorastaan huutaa patteriston taakse nuorta voimaa.

Originaaliukoista nykyisiin metallikahinoihin ovat aktiivisimmin osallistuneet Kelloniemi ja Säkkinen. Tepa Karjalainen viihtyi reservissä pisimpään.

Tepa: – Minähän lopetin A.R.G:ssa jo ennen kuin koko orkesteri lopulta hiipui. Silloin tuntui, että tämä touhu on nähty ja koettu. Aloin ”kunnon kansalaiseksi”: perhettä, ”oikeaa työtä”, sun muuta mitä siihen nyt kuuluukaan. Siihen sitä sitten jämähti.

– Vuosituhannen vaihteessa soittelin toki **Human X** -nimisessä orkesterissa, rummuissa muuan **Takkulan Pasi** [A.R.G:n alkuperäinen rumpali]. Sitten tuli muutto Koillismaalle ja taas hiljaiseloa viime kevääseen saakka.

Nykyään Tepallakin on oma bändi ja metallitaistelijan tuntolevy jälleen kaulassa.

Tepa: – Pari vuotta sitten minullakin alkoi kuitenkin kyteä ajatus: jos vaikka vielä alkaisin soittamaan. Eri vaiheiden jälkeen sit viime keväänä **Cyphosis**-äijien kans käytiin muutaman kerran treenaamassa ja visioitiin tulevaa… Siitä tulikin sitten **Gorem**.

A.R.G:n paluu kesti lähes 20 vuotta. Asioiden karikkoiseen kulkuun vaikutti luonnollisesti myös Pasi Takkulan traaginen poismeno vuonna 2004.

Jari: – Juttelin Pasin kanssa asiasta 1990-luvulla, ja olimme sitä mieltä, että enää ei mitään A.R.G.-juttuja/keikkoja tule, koska Pasia ei homma kiinnostanut ja muitten miesten kanssa ei oltu yhteyksissä lainkaan. 2000-luvulla ja varsinkin Pasin kuoleman jälkeen tuntui vaikealta ajatella mitään keikkahommaa tai vastaavaa. Itselläni kun oli Corpsetin kanssa hommat juuri aluillaan.

Tepa: – Viimeistään siinä vaiheessa kun Pasi kuoli, tuntui että viimeinenkin kortti on käännetty siltä osin.

Kaiken takana on Järkkä

A.R.G:n logo on ikuisesti polttomerkitty alan harrastajien muistilohkoihin ja yhtye on kiistatta yksi ensimmäisen thrash-aallon odotetuimpia palaajia, etenkin keikkalavoille. Jari Kelloniemelle ja Vesa Säkkiselle paluutoiveita on vuosien varrella esitetty runsaasti.

Jari: – Pyyntöjä keikoille on minulle tullut vuosien varrella paljon, ja vastasin tuolloin aina, että antaa kuolleen koiran maata rauhassa.

Vesa: – Kyllä noilla Pain Confessorin keikoilla aika ajoin törmäsi kysymykseen: entäpä A.R.G:n comeback? Ja jopa nyt kun ollaan pari vuotta Anger Cellin kanssa tahkottu lavoja esimerkiksi Metallia perkele! -kiertueella, niin kyselyt alkoivat uudestaan. Että siihen nähden ajoitus on aikas mallikkaasti toteutettu.

Tepan A.R.G:n uusi elämä selvästi pelasti orastavalta mökkihöperyydeltä.

Tepa: – Minähän oon mököttänyt neljän seinän sisällä jo vuosikausia. Kukaan ei oo tullut kyselemään, onneksi.

Varsinaisen alkusysäyksen A.R.G:n Back to Life -operaatiolle antoi kaikille tuttu Jalometalli-mies.

Tepa: – Goremin perustamisen aikoihin olin Teatrialla tuopposen ääressä, ja **Järvenpään Marco** yllättäen kysyi, josko A.R.G. vois soittaa Jalometallissa 2011. Jauhot totta kai suuhun, Jartsan ja Vesken kans täytyi tietysti seuraavana päivänä pitää pikapalaveri.

Jari: – Tepa otti yhteyttä ja mietin, että miksi ei? Ajatus keikoista tuntui hyvältä, ja Timon ilmoitettua halukkuudestaan kannujen hoitamiseen idea kirkastui.

Tepa: – Ei oikeastaan mennyt montaa minuuttia, ku päätettiin että perkele... Tässä se nyt on, eli syyttävä sormi sojottaa edelleen Jäälin suuntaan. Kaikki vaan jotenkin napsahti kohilleen. Aika on tehnyt tehtävänsä.

A.R.G:n paluu tarkoittaa siis näin ensi alkuun lähinnä keikkailua. Tulevaisuus hahmottuu sovittujen esiintymisten myötä. Aika näyttää, saavatko esimerkiksi **RIP** ja **RIP II** jatkoa sävellyspuolella. Liikkeelle on lähdetty lungilla Koillismaa-mentaliteetilla. Ei kuitenkaan jatustellen, vaan tosissaan.

Tepa: – Katotaan, miten noi keikat menevät ja mikä on vastaanotto – lopullinen kuoppaus vai jatkumo? Eli lähetään jalat maassa kohti syvyyksiä.

Jari: – Yhtään uutta biisiä ei olla treenattu. Tällä hetkellä mennään carpe diem -asenteella.

Tepa: – Tulevista julkaisuista ei ole vielä sen kummemmin puhuttu saati sovittu. Levylafkat eivät ole ottaneet yhteyttä, sen aika tulee jos on tullakseen. Tai sit me demotetaan mahdollisesti jotain ja lähetellään pitkin ja poikin, jos niikseen. Näyttämisen halua on tietysti mukana. Jos tähän hommaan lähtee, niin sitä toki pitää olla aina, vaikka olis mikä.

A.R.G. syntyi aikoinaan pahimpaan mahdolliseen nimilyhenneaikaan. Tutut kolme kirjainta ovat vuosien varrella ehtineet merkitä milloin mitäkin: Anarchy Rules Games, Aku Raaska Group, Ancient Rotten Graveguards, Angry Reindeer Generation… Kelloniemi ei jaksa enää pähkäillä, mitä lyhenne mahdollisesti nykyään tarkoittaa.

Jari: – Eiköhän olla vaan A.R.G.

"Koillis-urpo on koillis-urpo. Forever."
– Jari Kelloniemi

Terapeuttista tehomenoa

A.R.G:n jäsenistä ainoastaan Tepa elelee edelleen Koillismaalla. Muu orkesteri Tampere–Lempäälä–Riihimäki-akselilla. Kaikilla jäsenillä on muitakin bändikiireitä, joten porometallin treenaaminen vaatii luonnollisesti aikataulutusta.

Jari: – Treenataan kun aikataulut sopii yhteen, eli yleensä viikonlopun intensiivinen kaljotte…. eiku treenisessio! Marraskuussa 2010 taisi olla ensimmäiset treenit, jolloin haisteltiin, miltä tämä kuulostaa 18 vuoden tauon jälkeen. Huh.

Tepa: – Tampereella ollaan tosiaan muutamaan kertaan nyt treenailtu porometallia. Lähinnä tätä Jartsan mainitsemaa osastoa, eli tehotreeniä perjantaista sunnuntaihin, niin kuin varmaan kaikilla orkestereilla, joiden jäsenet asustelevat kauempana toisistaan. Nehän ovat olleet ihan hauskoja sessioita.

Muusikoiden tämän hetkiset pääbändit ovat tyyleiltään varsin erilaista kamaa verrattuna A.R.G:n suoraviivaisempaan poronkalloon panemiseen, joten reindeermetalin terapeuttistakin vaikutusta pidetään selvänä sarvipään lihana.

Tepa: – Meillä on kuitenkin äijien kanssa yhteinen historia. Ja kun ei olla oltu juuri tekemisissä menneiden vuosien aikana, niin totta kait tämä nyt on jotain spesiaalia, ainakin mun elämässä. Se on jotain paljon enemmän kuin vanhojen tuttujen kohtaaminen Oulun rautatieasemalla. Meillä on vissiin jätkien kanssa – nyt menee jo lässytyksen puolelle – jonkun sorttista ”sielujen sympatiaa”, heh.

Jari: – Juu, mukavaa terapiaahan tää on, ku joutuu kohtaamaan nuoruutensa virheet, heheheee. Ei vaan, oikeasti mukava soitella vanhoja ralleja.

Vesa: – Aivan loistavasti tämä antaa uutta virtaa heavy-hommeleihin ihan kaikilla rintamilla, myös siellä niin sanotun oman bändin puolella. Saa muistella raivolla A.R.G:n juttuja ja sitten ”rauhoittua” niin kutsutun pääbändin hommissa, vaikka Änkyrät ei niin helpolla ehkä päästäkään.

A.R.G.-muusikot lupaavat, että keikoilla esitettävät vanhat kappaleet pyritään pitämään mahdollisimman autenttisina originaaleihin vetoihin nähden, vaikka soittotekniset taidot ovatkin vuosien varrella parantuneet. Tepa korostaa, että hän itse on pysynyt korkeintaan staattisessa tilassa.

Tepa: – Heti alkuun selvennys: soittotaidon kehittyminen koskee siis Jartsaa ja Veskeä. Minua ja Timoa ei tässä edes lasketa. Jari ja Vesa ovat soitelleet koko tämän ajan, eli totta kait äijät ovat kehittyneet. Minun sen sijaan on pitänyt taas opetella alusta, tai ei sentään, jonkinlainen tuntuma on tietysti säilynyt. Ja kyllähän noi biisit vedetään originaaliversioina, kikkailut sikseen.

Jari: – Perinteitä kunnioittaen, vai miten se meni? Juu, siis keppiosastolla ollaan ny vähän modattu riffejä. Ei kuitenkaan muutettu sävellystä, vaan lisätty ääniä sieltä kitaran kaulasta.

A.R.G:n vanha tuotanto on jo pitkään ollut palvonnan kohteena thrashjermuille, joiden tutit heitettiin harakoille samoihin aikoihin kun A.R.G:n tenhot jo imeskelivät viimeisiä keikkakaljoja. Kelloniemi kuitenkin epäilee nykyisen A.R.G:n kolahtavan enemmän niille, jotka seurasivat yhtyeen tekemisiä jo ensimmäisellä kerralla.

Jari: – Rässipiirit ovat suomessa pienet, joten uskon että vanhat jormat joko tykkää tai sitten ei. Nuorten mielenjuoksusta ei ota selvää pirukaan.

Entrance-levyn instrumentaalikappale Inter Arma ja albumin useat kitarasoolot henkivät pohjoista melankoliaa, Koillismaan kylmyyttä ja pimeyttä, joita kuunnellessa mieli lähtee ulvoen vaeltelemaan kohti jäätävää kuuta ja vaaramaisemien yllä loimuavia etäisiä revontulia. Ammennetaanko mahdollisiin uusiin kappaleisiin tunnetasolla mitään elementtejä Koillismaalta?

Jari: – Eipä niitä tarvitse ammentaa, ku koillis-urpo on koillis-urpo. Forever.

Thrash-renessanssin aikakausi

A.R.G:n Koillismaan alueelta lähtöisin olevat alkuaikojen veljesbändit **Sacred Crucifix** ja **N.N.S.** palasivat suomalaiselle metallikartalle jo aika päiviä sitten. Myös **A.O.D.** ja **W/Mengele** ovat jälleen elävien kirjoissa. Thrash metal elää edelleen vahvaa renessanssikautta myös maailmanlaajuisesti.

A.R.G.-leirissä ilmiötä on seurattu vaihtelevalla mielenkiinnolla. Eripuraa kotimaisten thrash-leirien välille ei vastauksista päätellen haluta missään nimessä kylvää. Lausunnot ovat hyvin diplomaattisia, kun tiedustelen, onko vanhoilla jäärillä ollut mitään uutta tarjottavaa muinaisten klassikoiden lisäksi?

Jari: – Vanhoilla konkareilla voi olla jotain tarjottavaa samoin kuin nuorillakin konkareilla, heh.

Tepa: – W/Mengele oli ainakin helevetin kova Teatrialla alkutalvesta. Ja oon mä pyrkinyt tsekkaamaan näitä tuttuja orkestereita, jos kohille on sattunut, niinku esimerkiksi **A.O.D:n**, Crucifixin sun muiden tekeleitä.

– Old school -henkistä touhuamista, tuskin kukaan muuta odottaakaan. Onhan se hienoa, että kaikki nämä kaverit ovat jatkaneet mättämistä. Ja tottahan toki myös ulkomaisten 80-luvun suuruuksien uudet kujeet kiinnostavat. Onhan näitä.

Jari: – **Destructionin** päivitykset vanhoista hiteistä jyrää, ja viimeaikojen suosikkina omassa soittimessa on ollut **Testamentin** uudelleen levytykset ikimuistoisista killereistä.

Haluan tietää, kuinka hyvin vanhat körmyt seuraavat nykyistä skeneä, joten lataan summan mutikassa eetteriin kolmen nuoremman suomalaisen thrash-partion nimet: **Jumalation**, **Pyöveli** ja **Malicious Death**. Vesa Säkkinen on korvamerkinnyt mielensä sopukoihin viimeksi mainitun orkesterin.

Vesa: – Mällin pojat ovat tuttuja itselleni. Se orkesteri on aina ollut uskollinen linjalleen ja edustaa ihan kelpo mättöä! Olen aika ajoin lukenut eri orkestereista, mutten ole ottanut niitä haltuun niinkään laajalti kuin olisi voinut.

Loppuaikojen sisäinen ja ulkoinen paine

20 vuotta sitten metalliin profiloituminen oli suomalaisille lafkoille vielä täysin vieras ajatus. Reindeermetal koki porometallistien Kelloniemen ja Säkkisen mukaan muutospaineita myös levy-yh- ►

"Tuli eräänlainen ulkoistettu tarve olla laajemmin hyväksytty"
– Vesa Säkkinen

tiön taholta.

Jari: – Kyllähän levy-yhtiöstäkin [Megamania] todettiin, että vois siellä melodiaakin olla välissä. Toisaalta, mehän mentiin aina omien soittotaitojen ylärajoilla jäätävällä tempolla, joten kykyjen kehittyessä paineita rupesi kyllä olemaan sävellyspuolella, vaikka itsehän niitä omaan niskaan kasaili. Nykyään ajattelen: "Paskat. Kuhan kuulostaa hyvältä omaan korvaan niin saa kelvata muillekin!"

Vesa: – Komppaan Jartsaa tässä ihan täysin! Ennen soitettiin mihin pystyttiin, ja sen jälkeen tuli eräänlainen ulkoistettu tarve olla laajemmin hyväksytty ja sitä kautta kehittyneempi niin musiikin kuin kaiken muunkin suhteen. Nyt mennään eikä meinata, ja jos muut ei pysy perässä, niin minkä tuolle tekkee?

A.R.G:n loppuaikoina tyylisuunnat kuten death metal ja grunge alkoivat vyöryä toden teolla ihmisten tietoisuuteen. Myös punk eli uutta nousukauttaan. Osa speed/thrash-bändeistä tekohengitti hetken aikaa kehittämällä ilmaisuaan kokeilevampaan suuntaan. Myös A.R.G. oli Kelloniemen ja Säkkisen mukaan hivenen kujalla **One World Without the End** -pitkäsoiton jälkeen. Toisen albumin jälkeinen demomateriaali ei enää kiinnostanut levy-yhtiö Megamaniaa.

Jari: – En voi enää edes kuunnella niitä demoja hymyilemättä... Mut se oli ehkä sitä omien rajojen hakemista.. Toisaalta se aggressiivisuus ja raivo jotenkin hyytyi omasta tekemisestä, ja sen takia olin ainakin itse aika pihalla välillä.

– Osassa oli juttuja, jotka kuulostavat hyvältä vieläkin, ja osa oli semmoista settiä, että huh huh... Ehkä me ruvettiin liikaa miettimään, eikä rutattu niin kuin alkuaikoina.

Säkkinen muistelee yhtyeen tyylin olleen paikoitellen erittäinkin kokeilevaa, mutta rässipiru hekotteli kuitenkin taustalla.

Vesa: – Voi pojat! Katselin viikonloppuna niiltä ajoilta tehtyä dokkaria ja musavideota! Ei ollut hääviä! En justiinsa sanoisi hävettävän, mutta niin kuin Jari totesi, kyllä siinä joitakin rajoja kokeiltiin ja huolella. Ja olihan siellä ihan kelpo tavaraakin seassa. Demon nimi, joka julkaistiin kotikutoisesti äänitettynä, on minusta edelleen hyvä: **Purged to Blaze Again**.

Kitaristi kertoo edellä mainitun vaiheen olleen jälkeenpäin ajateltuna myös kasvattava kokemus.

Vesa: – Toisaalta se oli varmasti tarpeellista. Nimenomaan siinä mielessä, että nyt kun asia on jälleen nostettu pöydälle, niin tiedetään mikä oli se meidän vahvin juttu, ja hyökätään sitä kautta takaisin lauteille.

Reindeermetal jähmettyy

One World Without the End -levyn jälkeen Pasi Takkulan korvasi pudasjärveläisen **Mental Agonyn** rumpali **Tapani "Tappi" Kokko**. Takkula oli yksi A.R.G:n perustajajäsenistä ja muusikoiden hyvä nuoruudenystävä. Tepa Karjalaisen mielestä rumpalinvaihdoksella oli osansa A.R.G:n tuonen kutsuun.

Tepa: – Pakkohan se on myöntää, että rumpalin vaihtuminen vaikutti. Pasihan oli persoona isolla p:llä, vaikka tietyt asiat tulivatkin jatkumon esteeksi, mutta mun mielestä tietynlainen "alkukantaisuus" ja raivo hävisi orkesterista tässä vaiheessa. Yksi demo tehtiin tähän kohtaan, ja orkesterin hiipumisen kuulee kyllä siitäkin. En oikeastaan yhtään ihmettele, miksei Megamania siitä innostunut.

– Tappi toki hoiti tonttinsa loistavasti, ei siinä mitään, mutta jokin katosi. Ei ollut sitä, miltä A.R.G:n oikeasti piti kuulostaa.

Kitaristi Kelloniemi kokee reindeermetalin kylmenemisen eri osatekijöiden summaksi.

Jari: – No, Pasin lähtö oli välttämätöntä orkesterin jatkumisen takaamiseksi, eli pakkonakki. Tappi hoiti hommansa hyvin, mutta hänen ilmoituksensa opiskelujen aloittamisesta oli lopullinen niitti toiminnan lopettamiselle, ainakin minun mielestäni.

– Silloin noita kannujannuja ei oikein vilissyt tuolla pohjoisessa. Toisaalta, treenivälimatkat alkoivat olla Kuusamo–Jyväskylä–Pudasjärvi, joten silloisessa elämäntilanteessa A.R.G:ssä jatkaminen ei ollut mielekästä saati taloudellisesti järkevää.

speed/thrash metal -buumi sammui Suomessa loppujen lopuksi melkein yhtä nopeasti kuin oli liekkeihin roihahtanut. Keikat vähenivät ja koko skene hyytyi. A.R.G:n muusikot asuivat eri puolilla Suomea, ja lopulta porometallikäristys vain jäähtyi ja viileni sitten kokonaan.

Jari: – Eihän meillä koskaan mitään hautajaisia ollut, eikä virallista ilmoitusta toiminnan lopettamisesta tehty muualle kuin kaupparekisteriin, hehee.

Vesa: – Juu, eikä muistaakseni myöskään haluttu käyttää tätä telakallejäänti-ilmaisuakaan? Joskus asiat vain kulkevat luonnolliseen päätöspisteeseensä, ja silloin oli se hetki. Ja nyt on toinen, reactivated bad muthkafukas are back! Kannattaa herkkämielisten jäädä himaan pelaamaan Farmvilleä, sillä nyt armoa ei anneta eikä tunneta!

Alkuaikojen vaikuttajat

N.N.S:n tyypit kohtasivat Pudasjärvellä, jossa vanhoillislestadiolaisilla on vankka kannatus, paikallislehden myötävaikutuksella muun muassa saatananpalvonta- ja natsismisyytöksiä. Kuusamossa tällaista mustamaalaamista ei A.R.G-paliskunnan mukaan kuitenkaan harrastettu.

Tepa: – Joo, lestoja oli Kuusamokin täynnänsä, ja on varmaan vieläkin, mutta ei me tuommoiseen kyllä törmätty tai onnistuneesti ummistettiin korvat mokomalta lietsonnalta.

Jari: – Meidän musiikkia ei riepoteltu paikallislehdissä saatananpalvontana tai muuna, pikemminkin eka sinkusta eteenpäin olivat hyvinkin positiivisella otteella tukemassa meitä.

Tepa Karjalainen myöntää olleensa jossain määrin "erilainen nuori" ja musiikin kiinnostaneen enemmän kuin esimerkiksi heinänteon. Sen kummempaa kapinointia tai mustan magian hehkua, ehdotuksistani huolimatta, ei ammoisiin alkuaikoihin hänen kohdallaan liittynyt.

Tepa: – Minä olin aina jossain määrin raskaamman musiikin kanssa tekemisissä, mutta en soittanut mitään... Punkmies + **Judas Priest** = speed/thrash. Siinä se oli. Armeijan jälkeen **Karjalaisen Jyrki** kyseli, josko tulisin laulelemaan niiden **Mortal Decay** -nimiseen orkesteriin. Koelaulu meni vissiin osastoon hyväksyttävä, kun yllättäen olin bändin laulaja. Tämähän sit hiipui, kun A.R.G:n syntysävelet kirkaistiin maailmalle.

– Ei siinä mitään kapinaa saati mustaa magiaa ollut mukana. Oli vaan niin omaan ajatusmaailmaan ja metalliin sopivan kuuloista möristä kaikesta mystisestä sun muusta.

Porometalli-isännistä Kelloniemi ja Säkkinen innostuvat kapina-magia-ajatusleikistäni hivenen enemmän.

Jari: – Kyllä siinä varmaan itselläni oli jotain kapinaa, koska suomirock ei niin hirveesti imaissut mukaansa, vaan se rähinä tuli tuolta punk/hc/metalli-osastolta. Tuolloin kuuntelin **Bathoryn** ensimmäistä albumia huuli pyöreenä ja mietin, että tässä on kyllä blacksabbathit kohillaan. Sit tietty mystiikka kuten **King Diamondin** jutut ja niin edelleen kiinnostivat kovasti.

Vesa: – Mystiikka, raivo, synkkyys ja punkin kaltainen anarkinen rätkätys. Speed/thrash-metalli oli silloin monien muiden metallin alalajien kanssa puskemassa kovalla sykkeellä markkinoille, ja me yritimme imuroida kaiken mitä vastaan tuli. Tuoretta ja erittäin voimakasta uhoa! Uudenlaista voimaa ja raivoa, ja se piti kahlita käyttöön!

A.R.G-soittoniekkojen alkuaikojen vaikuttajalistoista voi bongata muutamia hivenen yllättäviäkin nimiä.

Tepa: – Minä kuuntelin tietysti vaikka ja mitä jo ammoiselta 70-luvulta lähtien. Siis jo 10-vuotiaana oli **Black Sabbath**, **Nazareth**, sun muut hanskassa.

– 1980-luvun puolivälissä rässi sitten tietysti räjäytti tajunnan. Saksa-osasto eli **Sodom**, Destruction ja **Kreator** olivat merkittävässä roolissa, kuten myös **Death**, **Mekong Delta** ja tietysti **Metallica**, eihän sitä voi kiistää varmaan kukaan.

Jari: – Tepa teki maalin ja tyhjensi pörssini.

Vesa: – Tuohon vielä lisäisin omalle kohdalleni: **Slayer**, **Anthrax**, **S.O.D.**, **Celtic Frost**, **Crumbsuckers** ja se alkuaikojen Bathory, vain muutamia mainitakseni.

"Kuuntelin Bathoryn ensimmäistä albumia huuli pyöreenä ja mietin, että tässä on kyllä blacksabbathit kohillaan." – Jari Kelloniemi

Pakanavankilasta loppumattomaan maailmaan

A.R.G:n **Zero Ninen** studiolla nauhoitettu demo **Heathenism in Penitentiary** (1988) ja samana vuonna ilmestynyt single **Aggressive Confessor** omasivat todella tymäkän ja raa'an deathrash-soundin. Vuotta myöhemmin ilmestynyt **Entrance**-albumi menetti aika lailla tehostaan juuri hieman epäonnistuneen miksauksen ansiosta. A.R.G.-miehiä asia natkuttaa edelleen.

Tepa: – Totta kait se harmittaa vieläkin. Entrance ei ollut soundillisesti sitä mitä haettiin. Levyllä oli ja on tietysti vieläkin A.R.G:lle tärkeitä viisuja, niin kuin vaikka **RIP**, mutta tehty mikä tehty. Omaa urpoutta siinä oli mukana. Ei osattu vaatia eikä hommata kunnon tuottajaa. Liian kevyeksi jäi lopputulos.

Jari: – Entrancella on muutamia biisejä, jotka toimivat vieläkin. Soundillisesti se on floppi vieläkin kun vertaa demoon.

Tepa ei kuunnellut Suomen ensimmäistä ja vokaaleiltaan brutaaleinta deathrash-albumia 15 vuoteen. Ei kuulemma kiinnostanut. Yksi syy oli käytännönläheisempi: levysoittimen neulan hajoaminen. Ongelman ratkaisi tuttu metallipatruuna Pudasjärveltä.

Tepa: – Viime keväänä sain lopulta **Ruokankaan Veskun** kautta asiaan helpotusta, suorastaan kaikki A.R.G:n julkaisut ja muuten vaan äänitetyt sessiot mp3:lle. Aika ei ole tehnyt kummoisia vieläkään. Hyviä biisejä ja huonohkoa soundia pukkaa edelleen. Ja vokaalit ovat pikkuisen hengetöntä örinää.

Debyyttiä ei koskaan julkaistu cd-formaatissa. Remasteroitua uudelleenjulkaisua ei ainakaan ihan heti ole luvassa.

Tepa: – Remasteroinnit taitaa olla aika lailla pitkässä kuusessa ja eipä se taitaisi pelkällä masteroinnilla muuksi muuttua.

Jari: – Juu, pitäs varmaan miksata – ja soittaa – uusiksi, buahahaha. En edes tiedä, onko mastereita enää tallessa.

Vesa: – Minä näin ne masterit Johanna Kustannuksen tiloissa, kun olimme Pain Confessorin kanssa palaveeraamassa siellä, eli saattaisivatpa vaikka olla vielä hengissä, hmmm?

Maxi-singlellä **Back to Life** soundit olivat huomattavasti jämäkämmät. Äänitteelle päätyi thrash-bändille epäsovinainen lainavalinta, **Neil Young** -koveri **Hey Hey, My My**.

Tepa: – En tarkalleen muista, mistä idea lainakappaleeseen tuli, mutta Jartsan isoveli taisi olla äärimmäinen Neil Young -fanittaja.

Jari: – Treenailin sen live-levyltä **Rust Never Sleeps**, ja sit vaan kokeiltiin. Sehän onnistui suht koht hyvin.

Back to Lifen jälkeen ilmestynyt One World Without the End oli soundeiltaan onnistunut, sävellyksiltään monitasoisempi, mutta silti aggressiivista thrash metalia sisältävä albumi.

Tepa: – Toka albumi oli ja on vieläkin hyvä levy lukuisista soitto- sun muista virheistä huolimatta.

Vesa: – Aika ajoittain on tullut, erinäisistä syistä, pyöräytettyä tuota kakkoslättyä ja muutamien biisien kohdalla on ollut ihan jopa sellaisia tuntemuksia, että voi pojat, rässiä se on ja toimii! Tietty, kun formaatti on vielä cd, niin se voi olla helpottava asianhaara soittelun yleisyydessä.

Myös kappaleiden tekstit olivat syvällisempiä. Sanoituksia raapusteli Tepan lisäksi myös Säkkinen, joka asetti lyriikoidenkirjoitusrimansa korkeahkolle.

Vesa: – One World Without the End -biisin sanoitukset olivat ensimmäinen yritykseni saada aikaan eeppinen kokonaisuus aiheesta: on olemassa enemmän kuin minkä silmä näkee. Eli ensimmäisiä haikuja siitä, mitä tuleman piti myöhemmin Pain Confessorin ja nyt Anger Cellin kanssa. Hain tietoisesti vertauskuvauksellista näkökulmaa asioihin. Syvällistä, ehkä? Toisaalta myös kivuliaankin osuvaa?

– **Adoration of the Kings** -kappaleen nimi tulee raamatullisesta termistä. Kaikkivoivaksi itseään kuvittelevalle ihmiselle on luvassa vain hopeaa kun isommat voimat – ei mitkään uskontoihin liittyvät – astuvat kehiin, siis esimerkiksi luonto tai jokin muu kuvailematon voima. Aikuistumisen kynnyksellä tai silloisten omien terveydellisten ongelmien seurauksena tuli pohdittua kaikenlaista.

OWWTE-albumin sanoitusten ideointipuolen muistelu saa Tepan mietteliääksi.

Tepa: – Minä olen aina tehnyt sanoituksia jonkun tietyn innoituksen mukaan. Mitään harkittua tematiikkaa ei ole koskaan ollut. **Died for What** on Lähi-idän uskonto/väkivalta-aiheinen laulelma. Sehän on edelleen ajankohtainen: kuinka joku uskonto vaikuttaa ihmisen tekemisiin ja ajaa porukat jopa tappamaan toisiaan.. **Back to Lifen** syntyyn puolestaan vaikutti **Re-Animator**-elokuva. Ja tämäkin on siis perin ajankohtainen nykyisellään eli suorastaan A.R.G.n tunnusbiisi: Back to Life - ja saat entisen elämäsi takaisin.

Kakkosalbumi lisensoitiin ruotsalaiselle Black Mark Productionsille. Uudelleenjulkaisumahdollisuudesta tai kansainvälisistä myyntiluvuista muusikoilla ei ole tietoa.

Tepa: – En ole koskaan edes nähnyt kyseisen lafkan versiota levystä. Tuskinpa suuria on myynyt, siitä varmaan olis jo kuullut.

Jari: – **Atte Blom** tai joku vastaava Megamanialla sanoi joskus, että Benelux-maissa levy on myynyt enemmän kuin Suomessa. Tiiä sitte, ja ei oo kelohonkamökkejä ostettu niillä rahoilla, juuh ei.

The Hirvi vs. Poro ja poroerottelujen kelvottomat vartijat

Rinnastukset **Stoneen**, **Airdashiin** ja **Statueen**, jotka olivat kuusamolaisiin verrattuna selkeästi speed metalia, eivät Tepan mukaan koskaan kiusanneet yhtyettä.

Tepa: – Vaikka muka samassa "genressä" painittiin, niin oltiin kuitenkin eri osastoa. Ne sentään osasi soittaa, mutta eihän sillä ole lopulta merkitystä. Me tehtiin omaa hommaa siinä missä kyvyt riitti ja ne omaansa. Lopputulos on varmaan kaikille selvä.

Jari: – Ainoastaan tuotannollinen vertailu ärsytti, mutta ei ärsytä enää.

Vesa: – Skene oli loppujen lopuksi niin pieni. Enemmän se kuitenkin taisi olla tätä "yhdessä rintamassa jyrätään vanhoilliset" -henkeä, tai jotain? Tuotiin uutta meininkiä kuvioihin.

Mielestäni vuoden 1988–1989 Suomi-bändeistä ainakin laulajaa myöten kovasti Kreator-vaikutteinen **The Hirvi**, **Protected Illusion** ja ylistarolainen **Cryptic –** ja varmasti muutama muukin – pystyivät edes jossain suhteessa haastamaan A.R.G:n aggressiivisen thrash-intensiteetin, jossa sitä dödistäkin oli se poronsarvijauhepurkillinen mukana. Myös Tepa muistaa edellä mainitut orkesterit.

Tepa: – Mulla oli The Hirven, Protected Illusionin ja aika monen muunkin aikalaisensa demoja hyllyt pullollaan. Sieltä kyllä löytyi vaikka ja mitä, ja joukossa todellakin niitä, joiden olisi toivonut pääsevän näkyville enemmän.

A.R.G:n keikat olivat pääsääntöisesti todella rajuja poroerotteluja. Kuusrock '88 -kävijät muistanevat setin, jossa porukkaa kiipesi taukoamatta lavalle, ja solisti-basisti joutui varsinaisen työnsä ohella toimimaan myös "lavaltaheittäjänä".

Tepa: – Olihan se touhu aika villiä välillä. Viime aikoina olen jostain syystä katsellut hyvälaatuisia videotallenteita A.R.G:n keikoilta sieltä sun ►

täältä. Touhu vaan oli semmoista siihen aikaan. Hirmunen meininki, stagedivingia sun muuta, todella ok. Kuusrockin keikalla järkkärit eivät varmaan olleet varautuneet tuollaiseen yleisön käyttäytymiseen. Lähinnä ne vaan haavi auki ihmettelivät moista touhua. Siis jos orkesteri joutuu heittämään porukkaa pois lavalta, niin eihän se tietysti oikein mene.

Itse muusikot tai daivaajat eivät A.R.G.-miesten muisteluiden mukaan satuttaneet itseään keikoilla sen pahemmin.

Tepa: – Kyllähän kännisellä yleensä on se kännisen tuuri, eli mitään ei satu... En ainakaan ole kuullut, että joku olis loukkaantunut.

Jari: – Muutama kaveri on joskus kertonut, että tonttiin tultiin ja lujaa, mutta mitään ei mennyt rikki. Eniten sitä itse oli huolissaan mäskäreistä ja piuhoista. Ne kun yleensä jäivät jalkoihin ja sitten niitä revittiin biisien välissä lavalle takaisin. Langaton systeemi olikin sitten huomattavasti kivempi myöhemmin.

Takkulan rykimäajat ja viinan kirot

Myös A.R.G:n omasta kokoonpanosta löytyi henkilö, joka toi keikoille oman jännitysmomenttinsa. Yhtyeen kotisivuilta voi lukea, että ennen keikkaa rumpali Pasi Takkula (R.I.P.) saattoi pahimmillaan olla selviämisteltassa roudarin valvovan silmän alla, ettei tämä karkaa uudestaan viinapirun kelkkaan. Thrash-tulkut ovat myös viserrelleet, että esimerkiksi jo mainitun Kuusrock '88 -keikan aikoihin rykimäaika oli ajanut Takkulan päiväkausiksi teille tietymättömille, ilmeisesti kemiläisten **Santa Lucia** -vaadinten perään.

Tepa: – Pasi oli todella hieno persoona ja kaveri. Toisaalta, jokunen temppu aiheutti pientä verenpaineen nousua, niin kuin tuo mainitsemasi Kuuskan keikka. Vielä varttiminuutti ennen keikan alkua miehestä ei näkynyt merkkiäkään, eikä kukaan tiennyt olinpaikastaan. Viisi minuuttia ennen keikan alkuajankohtaa äijä kuitenkin ilmestyi ja kysyi: "joko mennään?" Hohhoijaa.

Rumpali, jonka simppelit mutta tehokkaat kompinvaihdokset ovat syöpyneet thrash metal -diggarien mieleen, on jättänyt jälkeensä monenkirjavia muistijälkiä.

Jari: – Giants of Rockin jälkeen meni viikko ennen kuin Patsu oli taas Kuusamon katuelämässä. Me mietittiin, että missähän se on. Ei oo viikkoon äijää näkyny. No, Pasi sit käveli vastaan yks päivä ja kyseli: "milloin treenit?" Hehe. Ei ollut kännyköitä, ei sättiä eikä väppiä silloin, mutta hieno mies hän ennen kaikkea oli.

Vesa: – Monenlaista muistikuvaa on matkan varrelta, mutta ennen kaikkea Pasi jätti jälkensä suomalaisen metallimusiikin historiaan sellaisena rumpalina ja ihmisenä, jollaista ei vastaan toista tule.

Edellä mainitulla vuoden 1990 Giants of Rock -keikalla A.R.G.-ukot pääsivät törpöttelemään yhdessä Sodomin **Witchhunterin** ja **Angelripperin** kanssa sekä tapasivat muiden muassa **Uriah Heepin** rokkikukon **Mick Boxin**. Meno oli porometalli-isäntien mielestä muutenkin mallillaan ja myös takahuonepalvelut pelasivat ensiluokkaisesti. Nummijärven juhannusjuhlilla oli niin ikään kova meno.

Tepa: – Nummirockissa vuonna 1989 tai 1990 oli myös äärimmäisen hienoa. Porukkaa runsaanlaisesti, osasivat biisit ja huusivat mukana. Mitä muuta lavalla esiintyvä taiteilija voi toivoa?

Ulkomaita kuusamolaiset eivät koskaan päässeet valloittamaan. Kelloniemi kuitenkin muistelee, että jotain säätöä oli aikoinaan vireillä.

Jari: – Mulla on sellainen mielikuva, että Kreatorin keikoille Ruotsiin olisi ollut joku mahdollinen imu, mutta Airdash vei sen sitten jostain syystä?

Parikymmentä vuotta sitten yleisön väkijuomien käyttö vaikutti huomattavasti humalahakuisemmalta kuin nykyään. Örvellyskunnossa olevien fanien kohtaaminen ei kuitenkaan madaltanut itse muusikoiden alkoholin käyttökynnystä ennen lavalle nousua.

Tepa: – Samanlaisia juoppoja oltiin itsekin jo silloin, mutta tietysti artistin pitää hoitaa työnsä kunnialla. Ei tainnut yhtään keikkaa mennä huonosti viinan takia, eli pitäähän se joku moraali olla. Ja toisaalta, laulajalla sen kännin huomaa vielä helpommin, kun äijä alkaa mökeltämään mitä sattuu.

Jari: – Minä tunnustan, että yks keikka meni vähän överiksi: Poro-Rock Rovaniemellä. Hävettää vieläkin. Siis muutaman happamen sitä otti ennen keikkaa ja sit oppi, ettei voi vetää soosissa koko ajan. Ja eihän niitä urpoja humalaisia kukaan kattonu selvinpäin kovin kauaa.

Vesa: – Kiellän kaiken kunniani kautta huhupuheiksi ja perättömiksi väitteiksi. Vastuuttoman tilan aiheuttamiksi harhoiksi.

Undergroundin Epitaph ja Päätalon porot

Monet metallisesta päänpamauttelusta innostuneet hevarit opiskelivat 1980-luvun loppupuolella ug-metalin aakkosia Tepa Karjalaisen toimittamasta **Epitaph**-zinestä lukien ensimmäistä kertaa suomeksi tuohon maailman aikaan niinkin eksoottisista bändeistä kuten **Hobb's Angel of Death** ja **Sepultura**. Lehden avustajakaartiin kuuluivat myös kitaristit Kelloniemi ja Säkkinen.

Tepa: – Epitaphin tarina lähti Kuusamon Vallioniemestä, kun Kelliksen [Kelloniemen] kanssa istuttiin saunan lauteilla järven rannalla ja nousuhumalassa höpistiin joutavia. Lehden teko kuului joukkoon: nuoruuden haaveet, ja eikun toimeksi.

– Eka lehti oli aika sekalainen kopiokoneella tehty musiikki/viihdepläjäys, mutta hyviä juttuja toki oli mukana. Sit se huumori unohtu, ja haluttiin keskittyä metallimusiikin sanoman levitykseen. Ihan kirjeellä lähettelin kysymyksiä orkestereille.

Epitaph-zinen ajoilta merkittävimmän muiston on jättänyt Jalometallissakin vieraillut thrash-riivaajatar.

Tepa: – Parhaiten mieleen on jäänyt **Sabina Classenin** jorinat **Holy Moses** -jutusta. Kiittelikin jonkun levyn takakansissa. Oli kait se mahtavaa.

Epitaphin jälkeen on hyvä käsitellä Tepan toista todeksi elettyä haaveetta: Oulun rautatieasemaa vastapäätä sijainnutta **Underground**-levykauppaa, jota mies pyöritti jonkin aikaa 1990-luvun alussa. Ajankohta levykaupalle ei tainnut näin jälkeenpäin ajateltuna olla paras mahdollinen? Talouslama iski päälle, vinyyli teki kuolemaa ja uutuutena markkinoille saapuneet cd-levyt olivat tuhottoman kalliita.

Tepa: – No tämä oli se toinen pikkupojan unelma: jossain vaiheessa elämääni haluan ajautua konkurssiin levykaupan johtajana. Sehän onnistui oikeastaan loistavasti, paitsi sitä konkurssia ei tullut. Ajankohta oli tietysti paras mahdollinen moiselle yritykselle. Musiikin lisäksi valikoimissa oli asiaan kuuluva vaatetus: paidat, nahkatakit, niittivyö, takit, sun muut vermeet. Hokasin kyllä melkoisen pian, että varaston ylläpitäminen olisi vaatinut aika helevetin paljon lisää rahaa. Siinä vaiheessa meni housuun, ja oli pakko heittää pyyhe kehään. Tarkoitushan oli tietysti yhteiskunnallisesti pätevä: saattaa ihmisten kuultavaksi heavy metallia sen alalajeineen monessa muodossa. Rahallahan ei tässä tilanteessa ollut mitään merkitystä.

A.R.G:n suhde yhtyeen imagoon vahvasti vaikuttaneeseen puolikesyyn, tuntureilla laiduntavaan hyötyeläimeen (Rangifer tarandus tarandus) on lähinnä viha/rakkaus-luokkaa.

Tepa: – Riittäähän noita edelleen haitaksi asti. Eiväthän lehmätkään tuolla teillä pompi kansalaisten vaivoina. Joutasivat pitää ne jossain aitauksessa, elävinä ollessaan. Ruokapöydässä herkkua. Jartsalla varmaan joku resepti tähän kohtaan.

Jari: – Siivuta paistinpannulle, lisää voita, suolaa ja pippuria. Kyytipojaksi pottuvoi ja puolukka, avot.

Vesa: – Kill the friggin' thing and eat the F***ER!

Myös reindeermetalin tuotteistamista on mietitty kieli poskessa.

Jari: – Ehdottomasti halutaan A.R.G.-poronkäristys markkinoille, koska **Kotiteollisuudella** on se nakki.

A.R.G:lle uusi uljas maailma on jälleen alussa, joten viimeinen kysymys on reippaasti ennen aikainen, mutta vitsi-huumori-nauru-mielellä kysyttäköön se silti. Koillismaan selkosten ja siellä asuvien ihmisten kuvaajana tunnetun **Kalle Päätalon** kirjoissa kuusamolaisia nimitetään toisinaan riippamuniksi. Samaisen Päätalon tarinoissa työmaalta toiselle kulkevat metsätyömiehet, lentojätkät, muuttuvat kuoltuaan poroiksi. Mutta millaisen olomuodon saavat porometallia soittavat riippamunat, kun tämä yksi maailma päättyy?

Jari: – Voihan vittu! Tätä pitää miettiä? Ehkä se on se korvessa raakkuva korppi siellä kuusen nokalla, joka karjuu.

Vesa: – Ihan pirruuttani tuun justiinsa samanlaisena takaisin, mutta muistan vaan kaiken aiemmin tapahtuneen ja aloitan alusta touhut, RÄYH!

{ www.reindeermetal.org }

A.R.G., Jalometalli Winterfest 25.3.2011, Club Teatria, Oulu

Alun perin A.R.G:n harjoituskeikan ennen kesän Jalometallia piti tapahtua "Special guest" -viitan alla. Salaperäisen esiintyjän identiteetin oli tarkoitus paljastua vasta paikan päällä. Ilmeisesti pääsylippujen huono ennakkomyyntitilanne kuitenkin pakotti järjestäjät julkistamaan erikoisvieraan henkilöllisyyden vain vuorokautta ennen h-hetkeä. Siihen, saatiinko tällaisella hätäratkaisulla nostettua yleisömäärää mitenkään merkittävästi, on vaikea ottaa kantaa.

Joka tapauksessa esiintyminen oli paras mahdollinen virallinen tiedote Ancient Rotten Graveguardsin paluusta. Harva kuitenkaan uskalsi odottaa, että se tapahtuisi näin väkevällä tavalla. Lavalle nouseminen 18 vuoden tauon jälkeen on kova paikka kenelle tahansa. A.R.G. kuitenkin selvisi stressitestistään kunnialla.

Viimekertaisesta A.R.G.-keikastani oli ehtinyt kulua jo reilut 20 vuotta. Ajankohta oli tuolloin uusi vuosi, paikkana Oulun Pyrinnön urheilutalo, ja A.R.G:n lämppäreinä toimivat **MC Nikke T**, **Bat ja Ryyd** sekä **Statue**. Se oli sitä aikaa se. Ilmassa siis oli todella huikeaa nostalgiatripin tuntua, kun aikataulun mukaisesti käyntiin pyörähtää tuttu ja jylhä Entrance-intronauha, jossa Koillismaan jäätävä puhuri tekee selvää kaikista alkavista kevään merkeistä pakaten ne hyiseen kuura-arkkuun.

Muusikoiden varjot liikkuvat lavalla, ja Pesticide räjäyttää keikan alkuun. Tempo on entinen. Valot paljastavat basisti-vokalisti Karjalaisen. Tepa muistuttaa ulkonäöltään hivenen Rauni Mollbergin Maa on syntinen laulu -elokuvan roolihahmoa, Isä-Juhania. Lapin äijää, jolle keitetään pirtua vaikka raamatun kansissa. Porometalli on syntinen laulu.

Kuinka loogista kaikki voi joskus ollakaan. Nimittäin seuraavaksi tämä thrash-metalin Isä-Juhani tulkitsee kertomuksen aggressiivisesta rippi-isästä. Kappaleen nopeus on vähintään originaalin veroinen, mutta mitä helvettiä! Kitaristi Kelloniemen esittämä Aggressive Confessorin soolo kuulostaa Patakakkosen tunnarilta. Kompeilua, perkele!

Kelloniemen tilannetaju taisi hivenen pettää. A.R.G. ei ole koskaan ottanut thrash metaliaan haudanvakavasti. Yhtyeen repertuaariin on kuulunut perunannostolauluja ja muita pilailuralleja, mutta nyt aloin miettimään, korostuiko huumoriaspekti liikaa, varsinkin kun encorena kuultiin Massey Ferguson? Noh, ehkei sentään. Joka tapauksessa intensiteetti koki pienoisen notkahduksen.

Back to Life. Eivätpä tainneet tyypit kappaletta tehdessään arvata, kuinka totta sen titteli joku päivä on. Hieno veto! Kitaristi Kelloniemi saa Aggressive Confessorin aikana tapahtuneen "kometiijan pelluunsa" anteeksi jo Misfortune Along My Side (RIP II) -lohkaisun aikana. Kyseessä on selkeästi A.R.G:n oma Strike of the Beast!

Täytyy kyllä todeta, että Kelliksen ja Säkkisen muodostaman reindeerslay-tiimin yhteistyö pelaa parhaimmillaan Exodusin H-tiimin kunnian päivien veroisesti. Keikan aikana nämä kaksi porometallistia muuttuivat useampaan otteeseen ahmoiksi, jotka raatelivat kuusikielisiään, ei näläntunteesta, vaan silkasta surmaamisen riemusta!

Viimeistään legendaarinen RIP sytyttää lopunkin yleisön. Lohkaisun brutaali alkurääkäisy vaatii solistin molempien keuhkopalkeiden täyden voiman, ja lopputulos on onnistunut. Jonkin verran vuodet ovat toki vieneet Tepan murhaavan äänen tenhosta. Petomaisen korinan tilalle on tullut paikoitellen jopa hivenen black metal -sävyistä kärinää, mutta raa'assa kunnossa multakurkku edelleen on. Kitaristi Säkkinen esitteli Tepan yleisölle Suomen Tom Arayana.

Hey Hey, My My. Neil Young -koveri A.R.G:n tulkitsemana on yksi suosikeistani. Haikeaa melodiaa ja voimallista tulkintaa. Vanhojen aikojen lainaklassikko Sodomy and Lust toi lavalle **Sacred Crucifixin** Miku Mertasen, jonka oman bändin keikka sivumennen sanoen osoitti, että SC hallitsee edelleen pohjoisuutta uhkuvan death metalinsa suvereenisti.

Miku pätki jollakin piiskan tapaisella vanhojen körmyjen persauksiin vielä lisää vauhtia. Kannujannu Timo Hanhijoki piti kyydin tappavana ilman raippaakin. Tiedä vaikka Jalossa porometallistien selkien takana hiippailisi tämän kappaleen aikana itse Angelripper!

Died for Whatin jälkeen kuultiin siis vielä jo aikaisemmin mainittu Massey Ferguson, jonka Kelloniemi lauloi yhtä sekavalla tyylillä kuin silloin ennen. Kaiken kaikkiaan erittäin vahva paluukeikka. Nähdyn ja kuullun perusteella kesällä Jalometallissa on odotettavissa ilman YK:n päätöslauselmaa tapahtuva teurastus. Varsinkin, jos settiin saadaan mukaan vielä lisää Entrance-aikaista materiaalia: Inter Arma, Prevailing Sickness, Perforation, Heathenism in Penitentiary... Porometalli puri kuitenkin tälläkin kertaa ja pahasti. Piru periköön ne, jotka eivät olleet paikalla!